gemeente
Montfoort

RAADSVOORSTEL
ter besluitvorming in de raad

Datum Raadsvergadering	: 1 februari 2021	Zaaknummer	: 917275
Datum commissievergadering	: 18 januari 2021		
Raadscommissie	: Ruimte		
Portefeuillehouder	: Y.Koster-Dreese		
Onderwerp:	: Kaders lokale opwek duurzame elektriciteit		

Voorstel

In te stemmen met de kwantitatieve uitwerking en kaders conform de Regionale Omgevingsagenda Lopikerwaard waarbij Montfoort stelt dat door voldoende op te wekken voor eigen behoefte zijn bijdrage levert aan de energietransitie.

Kernboodschap
De gemeente Montfoort is verantwoordelijk voor de lokale opgave van het duurzaam opwekken van elektriciteit. Daarbij zijn de vastgestelde kaders en ontwikkelambities van de Regionale Omgevingsagenda Lopikerwaard leidend. Daarin steunen de gemeenten in de Lopikerwaard elkaar om gezamenlijk de gestelde doelen te bereiken. De Regionale Omgevingsagenda Lopikerwaard is ook de inbreng binnen de RES regio U16. Dit raadsvoorstel betreft instemming met de kwantitatieve uitwerking van de Regionale Omgevingsagenda Lopikerwaard m.b.t. het onderdeel energie.

Bijlage(n)
Geen bijlagen.

Aanleiding
Met het vaststellen van de Regionale Omgevingsagenda Lopikerwaard (raadsvergadering van 25 mei 2020) worden een aantal principes benoemd zoals de waarde van het landschap en dat de RES U16 een gezamenlijke opgave is. Ook is uitgewerkt dat we lokaal voldoende duurzame elektriciteit opwekken als we voor eigen gebruik nodig hebben. We staat open voor een gesprek met de regio om op basis van wederkerigheid het gesprek te voeren over een bijdrage t.b.v. een andere gemeente in de regio.

Montfoort heeft zich tegen de regionale ambitie van 1,8 Tw uitgesproken en voelt zich als gemeente ook niet verantwoordelijk om deze regionale opgave waar te maken. Elke gemeente heeft de zorg minimaal te voorzien in de lokale energiebehoefte. De optelsom van deze lokale energieopwekking dient te leiden tot die 1,8 TW. Indien een gemeente niet aan zijn eigen energieambitie voldoet en dus onvoldoende bijdraagt aan de regionale ambitie, volgt hieruit niet zonder meer een verplichting voor een andere gemeente of sub-regio om dat te compenseren.

Gewenst resultaat
Uiterlijk op 1 juli 2021 moeten alle gemeentes in de 30 RES regio's ingestemd hebben met de definitieve RES 1.0. In de RES 1.0 van de regio U16 wordt de gezamenlijke ambitie voor de opwek van duurzame energie vastgelegd. Ook wordt daarbij aangegeven op welke wijze en waar we dat denken te doen. Daartoe werken gemeenten aan de ontwikkeling van zoekgebieden. De zoekgebieden worden door middel van een participatief proces ontwikkeld. Met dit besluit worden de

kaders over de lokale opgave en verantwoordelijkheid nogmaals en helder vastgelegd. Ook bieden deze kaders de door de raad gewenste handvaten voor het bestuurlijk overleg in de RES Regio U16.

Argumenten / Toelichting
In de RES worden plannen voorgesteld met als doel dat alle gemeenten gezamenlijk in 30 RESsen de uitstoot van CO2 met 49% terugdringen.

Het Klimaatakkoord is namens alle deelnemende partijen op 28 juni 2019 door het Rijk ondertekend die daarmee ook de regierol op zich heeft genomen. Partijen hebben aan de Klimaattafels afspraken gemaakt die zijn vastgelegd in een Klimaatakkoord welke door het Kabinet is vasgesteld. Gemeenten hebben hieruit de opdracht gekregen die uitgevoerd wordt in de 30 verschillende RESsen.

Volwaardige bijdrage aan de energietransitie
Het actuele uitgangspunt uit de Regionale Omgevingsagenda Lopikerwaard betekent dat we in 2040 voldoende elektriciteit opwekken voor eigen gebruik. Dat betekent dat we in 2030 in ieder geval 50% van het benodigde elektriciteit in 2040 duurzaam moeten opwekken. Wellicht dat deze inspanning uiteindelijk in kleinere stappen wordt gerealiseerd.

	Electriciteitsverbruik Montfoort [GWh]	Aantal windturbines 5,6 MW / stuk]	Hectare zon PV [300 wp per paneel]
Elektriciteitsverbruik 2040 [GWh] 50% = **opgave opwek in 2030**	43,75	2,5	52
Elektriciteitsverbruik 2040 [GWh] 100% = **opgave opwek in 2040**	87,5	5	104

Tael 1. Inspanning doelstelling Regionale Omgevingsagenda Lopikerwaard – energietransitie.

Voor bovenstaande berekeningen zijn gegevens uit de Klimaatmonitor gebruikt. In de komende jaren wordt ervan uitgegaan dat het elektriciteisverbruik toeneemt. Dit komt omdat het gebruik van aardgas wordt afgebouwd en dat voor de verwarming elektriciteit nodig is. Ook voor vervoer geldt hetzelfde, de opverstap van fossiele brandstof naar elektrische voertuigen leidt tot een hoger elektriciteitsverbruik.

Deze uitgangspunten vormen de basis voor het gesprek met de RES Regio U16. Het maakt duidelijk waar wij ons voor inspannen. Het is derhalve een inspanningsverplichting, geen resultaatsverplichting.

Met het principe dat Montfoort vorziet in de eigen energiebehoefte wordt er een duidelijk kader meegegeven aan de bestuurlijke gesprekken met de overige partijen in de RES U16. Het is duidelijk wat Montfoort te bieden heeft en wat voor Montfoort belangrijk is. Niet alleen Montfoort spant zich in om voldoende elektriciteit op te wekken voor eigen gebruik, we verwachten dat ook van de andere gemeenten in de RES regio U16.

Een werderkerige energietransitie houdt in dat we een aantal voorwaarden stellen. Daardoor wordt duidelijk wat we wel en wat we niet willen. En onder welke voorwaarden.

Dit houdt onder andere in dat intitiatieven ten minste ook 50% lokaal eigendom zijn, bijvoorbeeld van een lokale energiecoöperatie. Ook moeten opbrengensten ten bate komen van de eigen gemeenschap en omgeving. Hoe we dat gaan doen leggen we vast in het beleid dat op dit moment samen met inwoners en andere betrokkenen participatief ontwikkeld wordt rondom zoekgebieden en afwegingskader voor de grootschalige opwek van duurzame elektriciteit.
Wederkerigheid betekent ook dat we verwachten dat andere gemeenten zich ook maximaal inspannen om zelf te voorzien in de eigen opwek. Daar waar dat niet lukt kan het gesprek gevoerd worden over de oplossing. We doen dat niet om niet. Ook Montfoort heeft ambities op het gebied van onder andere woningbouw, bedrijvigheid en mobiliteit. We verwachten van de regio dat we elkaar daarin versterken.

Een goede ruimtelijke inpassing is belangrijk. Het open landschap van de Lopikerwaard wordt als waardevol ervaren. Daarom is het belangrijk zorgvuldig om te gaan met de inpassing van duurzame energie in het landschap. Dergelijke projecten maken voor ten minste 15 jaar deel uit van het landschap en zijn vaak op grotere afstand zichtbaar. Om de landschappelijke kwaliteit te borgen wordt een afwegingskader opgesteld en bieden we het kader dat we opwekken voor eigen gebruik. Met dit principe zetten we een rem op het opwekken voor de regio.

Er worden in Montfoort al goede stappen gemaakt. Zo is in de raad van 28 september 2020 het bestemmingsplan voor de Energietuin Mastwijk vastgesteld. Hiermee wordt het mogelijk om circa 10 ha aan zonnepanelen te plaatsen waarme 10 MW aan duurzame elektriciteit opgewekt kan worden. Inmiddels is ook

Met inwoners, bedrijven en andere belanghebbenden worden gesprekken gevoerd over de mogelijkheden van het opwekken van duurzame elektriciteit in onze gemeente. In een participatieproces van ongeveer een half jaar worden diverse bijeenkomten georganiseerd om het gesprek te voeren. Van alle bijeenkomsten worden verslagen gemaakt welke op de gemeentelijke webiste worden gepubliceerd. Een het webinar en de resultaten van de enquete zijn daar terug te vinden. Tijdens de inloopavonden wordt uitgelegd wat de RES inhoudt. Verder wordt met inwoners gesproken over zoekgebieden en randvoorwaarden (afwegingskader) waar windturbines en zonnepanelen in de gemeente geplaatst kunnen worden. De input van alle partijen wordt verwerkt in een plan een zoekgebiendekaart en een afwegingkader. Dit wordt door de raad vastgesteld. Daarmee wordt invulling gegeven aan de lokale en landelijke opgave om met inwoners en andere stakeholders in een participatief proces over de RES te spreken en heb te betrekken bij het vasstellen van de zoekgebieden. Ook wordt vast nagedacht over de energiebehoefte en energieopwekking in de toekomst. Welke methodes lijken veelbelovend, hoe wordt er omgegaan met energie quota, wie heeft er dan zeggenschap en voert de regie etc.

Kanttekeningen en alternatieven
In het Klimaatakkoord is afgesproken dat aan de gemeenteraden de definitieve RES 1.0 ter goedkeuring wordt voorgelegd. Daarna wordt de definitieve RES uiterlijk 1 juli 2021 bij het Nationaal Programma RES ingediend. Voor die tijd moeten bestuurders van 16 gemeenten, vier waterschappen en de provincie een positief besluit genomen hebben.

Financiën
Er zijn geen financiële consequenties.

Juridische gevolgen
Er zijn geen juridische consequenties.

Planning en aanpak
De komende periode moeten drie belangrijke stappen worden genomen. Dit besluit is de eerste in de reeks. De te nemen stappen zijn:

1. Vaststellen lokale kwantitatieve kaders voor de opwek van duurzame energie, conform Regionale Omgevingsagenda Lopikerwaard;
2. Vaststellen Zoekgebiedenkaart en afwegingskader voor de grootschalige opwek van duurzame elektriciteit d.m.v. zon PV en windturbines (voorstel uiterlijk in de vergadering van de raad van april 2021);
3. Vaststellen definitieve RES 1.0 in de raad van mei 2021.

Communicatie / Participatie
In december 2020 vond de derde inloopavond plaats met inwoners en stakeholders. Deze avond maakt deel uit van het participatieproces om te komen tot een afwegingskader en een zoekgebiedenkaart voor de grootschalige opwek van duurzame elektriciteit. Over de inhoud van deze inloopavond bent u op 1 december 2020 tijdens de raadsinformatieavond geïnformeerd. De uitkomsten van de derde inloopavond met inwoners wordt in een nog te plannen derde raadsinformatieavond aan u teruggekoppeld. Tijdens deze avond wordt u het definitieve afwegingskader en zoekgebiedenkaart gepresenteerd zoals dat uiteindelijk door u vastgesteld moet

worden. Tijdens deze bijeenkomst kunt u op en aanmerkingen plaatsen voordat het uiteindelijk definitief in een voorstel aan u voorgelegd wordt, uiterlijk in de raadsvergadering van april 2021.

Over het participatieproces wordt via de gemeentelijke website, lokale media, sociale media en berichtgeving aan stakeholders gecommuniceerd.

Relatie met duurzaamheid / Maatschappelijk verantwoord ondernemen
Dit voorstel maakt deel uit van het proces om te komen tot een definitieve RES 1.0 voor de regio U16.

Montfoort, 15 december 2020

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN MONTFOORT,

de secretaris,	de burgemeester,
M.H. van der Veer	mr. P.J. van Hartskamp-de Jong

gemeente
Montfoort

RAADSBESLUIT

In de openbare vergadering van heeft de gemeenteraad besloten:

In te stemmen met de kwantitatieve uitwerking en kaders conform de Regionale Omgevingsagenda Lopikerwaard waarbij Montfoort stelt dat door voldoende op te wekken voor eigen behoefte zijn bijdrage levert aan de energietransitie.

de griffier, de voorzitter,

drs. M. Lucassen mr. P.J. van Hartskamp-de Jong